

Toelichting ter zitting

08 oktober 2020

OPENBAAR MINISTERIE

Uitgesproken op de zitting van de meervoudige strafkamer van de Rechtbank Midden-Nederland, zitting houdende te Schiphol.

Datum : 08 oktober 2020

Zaak : Eris

Verdachten

Jermaine B., (Hfd parketnr. 16/659137-19)

Tony de G., (Hfd parketnr. 16/706561-17)

Marcano M. (Hfd parketnr. 16/659020-20)

Errol van M. (Hfd parketnr. 16/659017-20)

Delano R., (Hfd parketnr. 16/659034-19)

Radjesh S., (Hfd parketnr. 16/659076-19)

Ferhan Y., (Hoofdparketnr. 16/659101-19)

AANTEKENINGEN

Geachte Voorzitter en leden van de Rechtbank, geachte aanwezigen,

I. Voortgang/aanvullende stukken:

1. Audioverhoren kroongetuige en uitwerking in PV

Uw rechtbank heeft op de zitting van 15 mei 2020 aan het Openbaar Ministerie opgedragen de verdediging in de gelegenheid te stellen de audio bestanden van de verhoren van de kroongetuige Tony de G. integraal en ongeclausuleerd te mogen beluisteren.

Om redenen van veiligheid zijn wij op 15 juli 2020 door de rechter-commissaris gemachtigd tot het permanent achterwege laten van de voeging bij de processtukken van een aantal passages uit deze verklaringen. Het spreekt voor zich dat deze passages ook in de audiobestanden dienen te worden verwijderd. Dit zal plaatsvinden door deze passages ‘weg te piepen’ door een gespecialiseerde politiedienst van de Landelijke Eenheid. De selectie van deze gedeelten uit de audiobestanden, die ca 250 uur beslaan, is een arbeidsintensieve opgave die uiterst zorgvuldig dient plaats te vinden.

Bij het beluisteren van de audio, om de juiste passages te markeren, is vastgesteld dat de ‘verbatim’ uitgewerkte verhoren niet altijd letterlijk zijn verwerkt zoals dat van een (nagenoeg) letterlijk uitgewerkt verhoor verwacht zou mogen worden.

Dit heeft er toe geleid dat wij de politie opdracht hebben gegeven om alle verklaringen van de kroongetuige integraal uit te luisteren en te controleren op een juiste verbatim uitwerking. Dit geldt voor zowel de zogenaamde kluisverklaringen als de tactische verklaringen. Gelet op de verantwoordelijkheid van het Openbaar Ministerie voor een juiste informatievoorziening aan de andere procesdeelnemers, doet het OM-Eristeam dit zelf ook. Ten aanzien van een aantal processen verbaal hebben wij besloten deze integraal opnieuw uit te laten werken en toe te voegen aan het dossier. Ter geruststelling zij vermeld dat de ervaring ons tot op heden leert dat het er niet naar uitziet dat de verbeteringen en aanvullingen leiden tot een wezenlijk andere inhoud of strekking van de verklaringen van de kroongetuige.

Gevolg van dit proces is dat de toegang tot de audiobestanden eerst kan worden verleend, als met zekerheid kan worden gesteld dat passages die de veiligheid van personen in gevaar kan brengen, en waartoe onthouding aan het dossier is verleend of nog zal worden gevorderd, ook niet meer hoorbaar zijn op de audiobestanden én de schriftelijke uitwerking van de verbatim verklaringen voldoet aan de eisen die wij daar aan menen te moeten stellen.

De verbeteringen die worden aangebracht naar aanleiding van de controle op een juiste verbatim uitwerking zal leiden tot een opnieuw aanleveren van de verbatim verklaringen van de kroongetuige. Wij zeggen toe dat in die verklaringen op een heldere wijze zal worden aangegeven waar de uitwerking van de verklaringen zijn aangepast en eventueel aangevuld, zodat de verklaringen goed leesbaar blijven.

Onze inschatting is dat de opnieuw ‘verbatim’ uitgewerkte processen verbaal van de verhoren van de kroongetuige uiterlijk voor het kerstreces zullen worden toegevoegd aan het dossier en de audiobestanden vanaf dat moment beschikbaar kunnen worden gesteld om op een politiebureau te kunnen worden beluisterd.

Wat betreft het tijdspad zullen de advocaten helaas niet in staat kunnen worden gesteld alle verklaringen van de kroongetuige vóór de start van de verhoren uit te luisteren. Gelet op onze ervaring dat de verbeteringen in de uitwerkingen niet leiden tot een wezenlijk andere inhoud of strekking van de verklaringen, vinden wij dat de verhoren van de kroongetuige wel op de geplande data doorgang kunnen vinden. Mochten advocaten naar aanleiding van de verbeteringen in een later stadium nog andere of aanvullende vragen hebben, dan kunnen deze gesteld worden in een aanvullend verhoor van de kroongetuige.

2. Verspreiding zaaksdossier 140

Op de vorige zitting hebben wij aangekondigd dat er een apart dossier zou worden verstrekt ten aanzien van de deelname aan de criminele organisatie; wij zijn daar in de toelichting op de vorige zitting ook al op in gegaan. Het 'zaaksdossier' criminele organisatie is inmiddels verspreid aan alle procesdeelnemers. Dit dossier betreft voor een groot deel ordening en bundeling van veel feiten en omstandigheden die ook al in andere zaaksdossiers naar voren zijn gebracht. Heel veel nieuws is het derhalve niet, maar wel op zodanige wijze beschreven dat er een duidelijk beeld naar voren komt hoe de moorden en voorgenomen moorden werden gepleegd door een organisatie die functioneerde als ware het een bedrijf. Een bedrijf dat contracten aannam voor huurmoorden, deze voorbereide en in een aantal gevallen ook uitvoerde.

Een 'bedrijf' met een duidelijke structuur en hiërarchie. Voor geleverde werkzaamheden vonden betalingen plaats en werd er verantwoording af gelegd aan anderen.

We komen hier later in deze voordracht op terug bij het bespreken van de voorlopige hechtenis van de verschillende verdachten.

3. Digitaal dossier incl. hyperlinks

Zoals eerder aangekondigd zullen we vandaag aan alle procesdeelnemers een digitale versie van het procesdossier verstrekken waarin zogenaamde hyperlinks zijn opgenomen die het eenvoudiger maken bij verwijzingen in processen-verbaal naar andere processen-verbaal te navigeren. Het lezen en doorgronden van het proces dossier hopen wij hiermee voor een ieder gemakkelijker te maken.

Het is dus niet anders dan het reeds beschikbare procesdossier met een service vanuit het OM om het dossier meer toegankelijk te maken.

Wel dient opgemerkt te worden dat de recent verspreide stukken nog niet op deze usb-stick zijn opgenomen; We zullen het dossier met hyperlinks op een later moment updaten. U ontvangt dan een nieuwe versie waarin ook hyperlinks zijn opgenomen met later verspreide stukken.

4. Verspreiding aanvullende dossiers

In juni hebben we een proces dossier verspreid dat de contouren van de strafzaak duidelijk weergeeft, eerder is dit ook wel aangeduid als "einddossier". De term einddossier is echter een relatieve benaming omdat het natuurlijk altijd nog wordt aangevuld met latere bevindingen. Zelfs tot en met de behandeling in hoger beroep.

In de maanden juli en september hebben er verstrekkingen plaatsgevonden van aanvullende processen verbaal.

Het betreffen aanvullingen in zowel de zaaksdossiers, bob dossiers, 226G-dossier, persoonsdossiers als meer algemene ambtshandelingen-dossiers.

5. Gestelde termijnen aan OM ivm onderzoekswensen

Op 28 juli 2020 heeft uw rechtbank beslissingen genomen ten aanzien van hetgeen is besproken op de pro-forma zittingen van 12 en 13 juli 2020.

Uw rechtbank heeft het Openbaar Ministerie opgedragen, in aanloop naar de regiezitting van december 2020, zijn onderzoekswensen voor 1 september 2020 aan de verdediging en de rechtbank kenbaar te maken. Op 31 augustus jl. hebben wij onze voorlopige onderzoekswensen kenbaar gemaakt aan uw rechtbank en de raadslieden.

Uw rechtbank heeft aan de verdediging de tijd gegeven om hun onderzoekswensen kenbaar te maken voor 15 november 2020 en vervolgens aan het OM opgedragen voor 1 december daarop te reageren. Deze laatste termijn is –zeker met het oog op de in die periode geplande verhoren van de kroongetuige - bijzonder krap.

Graag verzoeken wij uw rechtbank de termijn voor het indienen van onderzoekswensen van de verdediging in de tijd naar voren te verplaatsen en/of de reactietermijn van het OM naar achter te schuiven met in elk geval een week zodat daarmee meer gelegenheid ontstaat om gedegen op de wensen te kunnen reageren.

6. Onderzoekswensen

Van de raadvrouw van de verdachte Jermaine B. hebben wij op 26 september 2020 reeds schriftelijk onderzoekswensen ontvangen.

De raadvrouw vraagt zeven getuigen te doen ondervragen. Ten aanzien van deze getuigen zien wij voldoende belang voor de verdediging om deze getuigen te doen ondervragen en zullen ons niet verzetten tegen toewijzing van deze onderzoekswensen.

Wel willen wij uw rechtbank vragen deze beslissing aan te houden tot de regiezitting van december zodat een verwijzing naar de rechter-commissaris kan plaatsvinden tegelijkertijd met eventuele wensen van andere procespartijen en de rechter-commissaris daarmee in de gelegenheid te stellen deze verhoren gezamenlijk en zo efficiënt mogelijk in te plannen.

II. Voortgang onderzoek RC:

De rechter-commissaris heeft in een aantal zaken uitvoering gegeven aan de opdracht van uw rechtbank om getuigen te horen.

De getuigen zijn in een beperkt aantal zaken gehoord. Toch hebben wij deze verhoren toegevoegd aan het procesdossier van alle verdachten. Wij kiezen hiervoor omdat de verwevenheid van alle zaken maakt dat er mogelijke relevantie kan zijn en het overzichtelijker wordt ten aanzien van welke stukken beschikbaar zijn in welke zaak;

Wij verspreiden dus alle stukken in alle zaken.

1. Verhoren waterspin (H., S., getuige onder nummer [nummer])

De RC heeft op 1 en 2 september uitvoering gegeven aan de opdracht van de rechtbank om de getuige H., S. en getuige onder nummer [nummer] te horen in het zaaksdossier Waterspin.

2. Verhoor K.

De RC heeft op 30 september uitvoering gegeven aan de opdracht van de rechtbank om de getuige K. te horen in de zaken tegen Gwensly G., Reaginon A., Errol van M. en Willem B..

3. Verhoor getuige [nummer]

De RC heeft op 5 oktober jl een proces-verbaal verspreid van een verhoor van de bedreigde getuige [nummer]. Dit verhoor heeft op eigen initiatief van de RC plaatsgevonden en zowel verdediging als de officier van justitie is nog niet in de gelegenheid geweest vragen aan de getuige te (doen) stellen.

4. Verhoor Kroongetuige

De rechter-commissaris heeft inmiddels een flink aantal data vastgelegd voor het horen van de kroongetuige, te beginnen met een regie-bijeenkomst op 28 oktober.

In eerdere strafprocessen waarin een kroongetuige een rol speelde is er veel discussie geweest met betrekking tot de reikwijdte van de verklaringplicht van de kroongetuige ten opzichte van het hem toekomende recht zich te verschonen. Met andere woorden waarover moet de kroongetuige verklaren en ten aanzien waarvan mag hij zijn mond houden.

Het Openbaar Ministerie is het standpunt toegedaan dat een kroongetuige verplicht is een verklaring af te leggen over de feiten die zijn betrokken in de met de kroongetuige gesloten deal. Zowel feiten waarvoor hij vervolgd wordt als feiten, waar hem geen strafrechtelijk verwijt gemaakt wordt, maar met hem wel overeengekomen is hierover te verklaren.

De verplichting tot het afleggen van deze (nadere) verklaringen heeft betrekking op de misdrijven en alle feiten en omstandigheden die worden beschreven in de verklaringen die als bijlage bij de overeenkomst zijn gevoegd. Dit betreffen de 25 zogenaamde kluisverklaringen.

In het geval van kroongetuige Tony de G. betreft het dan de volgende feiten:

- De moord op Jaïr W. (TGO Breuk)
- Het schieten op de woning in Doorn (Onderzoek Gezichtslaan)
- De moord op Zeki Y. (TGO Langenhorst)
- De moord op Stephan B. (TGO Lis)
- De Moord op Farid S. (TGO Charlie17)
- De criminele organisatie.

Het is geen geheim dat de getuige een ruim crimineel verleden heeft, in het bijzonder in de drugshandel. Hij spreekt daar vooral in zijn tactische verklaringen openlijk over. De verleiding bestaat wellicht bij de raadslieden om de kroongetuige daar uitgebreid over te gaan horen, om zijn betrouwbaarheid ook aan de hand van deze oude feiten te toetsen. Dat is naar het oordeel van het OM een zinloze exercitie en moet zo veel mogelijk worden voorkomen. Deze feiten behoren immers niet tot de strafbare feiten binnen het domein van het Eris onderzoek. Zij zijn geen onderdeel van de gemaakte deal en geen onderdeel van de oorspronkelijke kluisverklaringen. Er is dan ook geen onderzoek naar gedaan waardoor de verklaringen van de kroongetuige niet ergens aan kunnen worden getoetst.

Het gaat ook bij de toetsing van de betrouwbaarheid van de kroongetuige er niet om of hij in het verleden een brave burger is geweest of in het verleden altijd de waarheid heeft gesproken, maar

alleen om de vraag in hoeverre de verklaringen die hij als kroongetuige heeft afgelegd zich in het perspectief van de waarheidsvinding verhouden tot gevonden bewijs. Daarbij komt nog dat de kroongetuige ten aanzien van strafbare feiten die geen onderdeel zijn van de met hem gesloten overeenkomst, een “gewone” verdachte is aan wie het gebruikelijke zwijgrecht toekomt.

In onze ogen zijn dit duidelijk afgebakende kaders aan de hand waarvan de verhoren van de kroongetuige bij de rechter-commissaris dienen plaats te vinden. Om te voorkomen dat er bij de rechter-commissaris discussie over de reikwijdte ontstaat verzoeken wij uw rechtbank uitspraak te doen over deze voorgestelde reikwijdte en daarmee een duidelijk kader te scheppen ten behoeve van de verhoren bij de rechter-commissaris.

III. Voorlopige hechtenis

1. **Gevangenneming Criminele organisatie (140SR)**

Ernstige bezwaren ten aanzien van deelneming aan een criminele organisatie zijn aanwezig ten aanzien van alle verdachten die hiervoor zijn gedagvaard.

Voor een overzicht van de ernstige bezwaren verwijzen wij naar het dossier dat de criminele organisatie beschrijft. Meer specifiek geven wij in hoofdstuk 4 van dat dossier –zonder daarin volledig te zijn- een opsomming per verdachte waarom de verdachte onderdeel uitmaakte van deze criminele organisatie en welke rol hij hierin specifiek vervulde.

Wij zullen vandaag op zitting slechts een korte schets geven hoe wij tegen de organisatie aankijken en per verdachte benoemen hoe wij zijn rol duiden binnen de beschreven criminele organisatie.

In het proces dossier komt het beeld naar voren van een criminele organisatie die in opdracht van anderen het mogelijk maakt dat er mensen tegen betaling vermoord worden.

- moordopdrachten worden aangenomen, waarbij onderhandeld wordt over de prijs
- gestolen voertuigen en kentekens worden gebruikt
- wapens worden geleverd en gebruikt
- PGP-toestellen worden gebruikt voor afgeschermd communicatie
- slachtoffers worden geobserveerd, informatie wordt uitgewisseld
- slachtoffers worden doodgeschoten
- sporen worden gewist door auto's en kleding te verbranden

Wij zien Delano R. als leider van deze organisatie. Hij onderhield het contact met opdrachtgevers die willen afrekenen met iemand in hun omgeving, doorgaans vanwege een conflict in het criminele milieu. Delano R. bepaalde welk contract hij aannam en zette dat uit bij een van de verschillende moordcellen die voor hem werkten. Teams/cellen die hij hiërarchisch aanstuurde, waarbij hij ook gebruik maakte van zijn positie als leider van de motorclub Caloh Wagoh. De aansturing was directief en doorgaans met een behoorlijke druk op zijn ‘werknemers’, waarbij hij te alle tijde een vinger aan de pols hield in alle stadia van het proces. Ten aanzien van bijvoorbeeld Ferman D. en Willem B. blijkt uit verstuurd berichten dat zij 24/7 beschikbaar waren voor Delano R..

Greg R. faciliteerde de organisatie op verschillende wijze. Hij was de contact persoon naar de opdrachtgever van de moord op Zeki Y. en voorzag de uitvoerders van informatie. Bovendien faciliteerde hij met voertuigen en opslagruimte aan de Communicatieweg in Mijdrecht.

Ook Roël T. vervulde een dergelijke rol door Delano R. in contact te brengen met de opdrachtgever van de liquidatie op Justin J. en het doorspelen van informatie aan uitvoerders.

Feno D. en Jermaine B. zorgden voor auto's, wapens en PGP's en voorzagen Delano R. van de juiste informatie die nodig was om de opdrachten uit te voeren. Zij stonden in rechtstreeks contact met de opdrachtgever en fungeerden als tussenpersonen. Ook zorgden zij voor het beschikbaar komen van betalingen

Reaginon A., Gwensly G., Willem B., Radjesh S., Morien J., Orhan P., Ferman D., Howard K., Errol van M. en Tony de G. waren de uitvoerders; zij vormden de feitelijke moordcommando's die uitvoering gaven aan de opdracht. Zij moesten de observaties en moorden uitvoeren.

Marcano M. had een sturende rol op met name Radjesh S. en Errol van M.; Met zijn overwicht op hen als leidende figuur binnen het chapter van Caloh Wagoh Den Haag had hij hen "24/7" tot zijn beschikking en was in staat hen aan te sturen om uitvoering te geven aan de opdrachten.

Gronden voor de voorlopige hechtenis 140

Ten aanzien van de gronden voor de voorlopige hechtenis met betrekking tot de criminele organisatie geldt ten aanzien van alle verdachten (met uitzondering van verdachte Tony de G.) dat er sprake is van herhalingsgevaar. Met name de verdenking tegen de verdachten dat zij langdurig en meermalen in georganiseerd verband betrokken zijn bij strafbare feiten van deze aard, maakt dat het gevaar op herhaling levensgroot aanwezig is.

De uitzondering die wij maken ten aanzien van Tony de G. is gelegen in het feit dat hij zich heeft gesteld als kroongetuige en zich thans bevindt in een getuige beschermingsprogramma. Hij heeft zich gekeerd tegen zijn organisatie en uit zijn verklaringen blijkt dat hij afrekent met zijn verleden. De kans op herhaling is hierdoor uiterst gering, zo niet nihil.

Dit betekent dat wij de gevangenneming vorderen voor de deelneming aan een criminele organisatie ten aanzien van de verdachten:

- Jermaine B.,
- Marcano M.
- Errol van M.
- Delano R.,
- Radjesh S.,

Ten aanzien van Tony de G. doen wij dat niet wegens het ontbreken van gronden voor de voorlopige hechtenis.

2. Voortgang lopende voorlopige hechtenis :

Ten aanzien van de (lopende) voorlopige hechtenis van de verdachten merken wij op dat er geen nieuwe feiten of omstandigheden zijn die de ernstige bezwaren minder hebben doen maken.

Ook zijn er geen persoonlijke omstandigheden bekend die zwaarder zouden moeten wegen dan het strafvorderlijke belang van detentie.

Derhalve dient de voorlopige hechtenis voort te duren.

Tot slot:

Het Openbaar Ministerie verzoekt uw Rechtbank te bepalen dat:

- de zaken tegen de verdachten worden aangehouden tot aan de zittingen in dec. 2020;
- dat die zittingen een pro forma/regie karakter krijgen.